

Sidney Pike

NOI AM SCHIMBAT
LUMEAAmintirile unui pionier
al CNN-ului globalTraducere din limba engleză și note
SANDA ARONESCU

SIDNEY PIKE a fost președintele Proiectelor Speciale pentru CNN International. A fost director de stație la WTBS (1971-1980) și a lucrat cu Ted Turner timp de 25 de ani (1971-1996). Ted Turner nu avea experiența în televiziune când a cumpărat UHF TV din Atlanta. Experiența de 22 de ani a lui Sid a contribuit la stabilizarea lui Ted și a stației sale de televiziune. El l-a determinat pe Turner să cumpere echipa de baseball Atlanta Braves și pe cea de baschet Atlanta Hawks. Pike a salvat, de asemenea, stația WRET-TV din Charlotte, Carolina de Nord, pe care Turner a vândut-o ulterior cu suma de 21 de milioane de dolari, cu care a putut porni CNN. Turner a fost vizionarul care și-a asumat riscuri, în timp ce Pike a construit CNN International, umblind prin toată lumea.

După ce a absolvit liceul în 1944, Pike s-a înrolat în armată, lucrând în unitățile staționate în Europa. În 1947, s-a întors în Worcester, Massachusetts, și a studiat la Clark University. Și-a făcut ucenicia în televiziune la New York în 1949, iar în 1950 a fost angajat la WBZ-TV din Boston pentru a regiza programele de baseball. După o carieră de 17 ani la Boston, s-a mutat la Atlanta în 1968, pentru a deveni director de stație la WQXI-TV. Trei ani mai târziu, i s-a alăturat lui Ted Turner și stației sale UHF recent achiziționate.

Pike a fost membru în Comitetul Consultativ al Universității San Francisco și al Universității Texas din Austin, al Proiectului de Dezvoltare Internațională al Universității Georgia și al centrului său european. A fost director de consiliu la Fundația Internațională pentru Studii Globale (Avignon, Franța) și CEO la Organizația de educație națională pentru telecomunicații, din Washington D.C.

TVRO: televiziunile primesc antene numai pentru descărcarea semnalelor de la satelit.

UHF: frecvență ultra-înaltă, o bandă între 300 MHz și 3000 MHz. Această bandă este folosită în principal pentru serviciu de televiziune, dar și pentru comunicații mobile pe satelit și în alte scopuri.

UPI: United Press International

UPITN: United Press International Television News

URTNA: Union des Radio et Television des Afrique, organizație a stațiilor de radio și televiziune din Africa.

USIA: U.S. Information Agency: furnizează informații globale despre SUA.

Venevision: stație de televiziune din Caracas, Venezuela

VHF: bandă de foarte înaltă frecvență între 30 MHz și 300 MHz. Această bandă a fost în cele din urmă saturată și de aceea frecvențele au fost alocate pe banda UHF și pentru servicii de televiziune.

Visnews: serviciu de știri britanice globale accesibile prin satelit. A fost inițial independent, dar a fost cumpărat de Reuters Ltd., în anii 1980.

WAGA: stație TV afiliată la Atlanta CBS.

WBZ-TV: stație TV din Boston deținută de Westinghouse. Autorul a lucrat aici ca regizor-producător.

WCCG-TV: stație TV afiliată la ABC, din Charlotte, Carolina de Nord

WGN-TV: Chicago, Illinois. Una dintre primele superstații.

WGNO-TV: stație TV din New Orleans, Louisiana, pe care autorul a vrut s-o cumpere (1973).

WGST-AM & WPCH-FM: stații de radio din Atlanta, director general, John Lowrer.

Wharf Hodings: companie de cablu din Hong Kong.

WHDH-TV; Canalul 5 din Boston, deținut de ziarul Herald-Traveler.

WJRJ-TV: Canalul 17, Atlanta. Denumirea stației TV înainte de a fi cumpărată de Ted Turner. A devenit WTCG.

WQXI-TV: Canalul 11, Atlanta, deținut de Pacific & Southern. L-a adus pe autor în acest oraș (1968).

WRET-TV Charlotte, N.C. Stație TV cumpărată de Ted Turner

WSB Radio and WSB-TV: Canalul 2, Atlanta: deținut de Journal Constituțiuon.

WMEX: stație de radio din Boston în anii 1940.

WTCG: Turner Communications Georgia, denumirea stației TV UHF din Atlanta a lui Ted Turner.

WTBS: Denumirea TBS pentru superstația (fostă WTCG) inițiată în 1979.

WTN: World Television News, serviciu de știri TV globale, fost UPITN, președinte, Ken Coytes.

WWOR-TV: NY City, unde a fost vicepreședinte Farrell Meisel: l-a ajutat pe autor la Moscova.

Y&R Agenție de publicitate internațională: în Europa, a lucrat pentru ea directorul TBS Steve Heyer.

Zimbabwe Broadcasting Corporation: Harare, Zimbabwe.

Cuprins

Cuvînt-înainte de Tom Johnson	7
Introducere	9
Prolog	15
Capitolul 1	21
Drumul spre Atlanta	
<i>Apare un talent neașteptat și mutarea mea de la Boston la Atlanta îmi stîrnește talentele recent descoperite.</i>	
Capitolul 2	31
Desființarea unui post de televiziune	
<i>Scurta privire înapoi: Producător și regizor la WHDH-TV din Boston – stația care a fost dată uitării din cauza incompetenței proprietarilor săi.</i>	
Capitolul 3	49
Numai un nebun ar cumpăra o stație UHF	
<i>De ce n-am vrut să mă întîlnesc cu Ted Turner. Refacerea WQXI-TV. Concediat, victimă a propriului succes.</i>	
Capitolul 4	60
Treizeci și nouă de angajați și un sediu de televiziune jalnic	
<i>Cum am salvat UHF-ul falimentar al lui Ted și „cerșeala” care m-a ajutat.</i>	
Capitolul 5	70
Miracolul care i-a cîștigat pe Braves, Hawks și Flames	
<i>Evenimentul TV „magic” care a declanșat explozia TBS.</i>	
Capitolul 6	78
Tactici, accese de furie și victorii	
<i>Cum am construit o superstație și cum am învățat să trăiesc cu un urs grizzly.</i>	
Capitolul 7	88
Televiziune globală înseamnă orizonturi nesfîrșite	
<i>O stație de televiziune UHF este acum văzută pe tot teritoriul SUA, făcîndu-i pe mulți fericiți, inclusiv pe Ted, și pe alții foarte nefericiți.</i>	
Capitolul 8	98
Durerile de creștere ale superstației	
<i>Lupta cu opoziția altor membri ai industriei radiodifuzării față de superstație.</i>	

Capitolul 9	111
S-a născut CNN <i>Ted dărimă tradițiile de radiodifuzare și inventează știrile.</i>	
Capitolul 10	123
Se aprinde flacăra internațională a CNN <i>Părăsesc banca de rezerve și intru în joc.</i>	
Capitolul 11	148
Guru al afacerilor americane vizitează Japonia <i>Japonia ne primește bine pe Ted, America și pe mine.</i>	
Capitolul 12	154
„Dezmoșteniții soartei“ și alte concepte <i>Puterea CNN-ului ajută stațiile mai slabe din întreaga lume să se dezvolte și să reușească în mediul local.</i>	
Capitolul 13	171
Un sistem global de sateliți – la preț mic <i>O vizită la inamicul din Washington, D.C., CBC din Canada încearcă să controleze CNN și pirații din Caraibe.</i>	
Capitolul 14	189
Rezistența cu care m-am confruntat într-o democrație chineză <i>Cum am descoperit puternicul monopol Intelsat al sateliților. Cum să te lupți cu o sută de țări, inclusiv cu SUA?</i>	
Capitolul 15	197
Cultivarea legăturii asiatice <i>Resentimente tradiționale față de informații îngreunează eforturile CNN de a pătrunde în Asia.</i>	
Capitolul 16	213
Escaladarea Marelui Zid <i>Cea mai importantă țară pentru un serviciu de știri, exceptând Statele Unite.</i>	
Capitolul 17	221
Bătălia din Guam <i>Guam se confruntă cu o televiziune „controlată“, din cauza unei erori a Congresului și din cauza colonelului de marină din iad.</i>	
Capitolul 18	240
Perseverența și răbdarea sînt răsplătite <i>Succesul își face singur reclama. Alte țări și concurența îi acordă atenție.</i>	

Capitolul 19	250
America de Sud – o cale grea <i>Imperfecțiunile călătoriilor moderne și alte frustrări – Legile lui Murphy predomină.</i>	
Capitolul 20	267
Extindere în toate direcțiile <i>Un drum în China se anunță în Atlanta și o vizită la o stație de televiziune militară din Guatemala.</i>	
Capitolul 21	276
Aventuri africane, șah chinezesc și alte jocuri <i>Se schimbă conducerea de la Atlanta și succes în China.</i>	
Capitolul 22	287
Succesul poate deveni o țintă <i>Găsim sateliți liberi în întreaga lume și conflicte interne în companie, care îmi complică munca.</i>	
Capitolul 23	296
Cartografierea primei călătorii a lui Magellan <i>Rezolvarea problemelor în jurul globului și testarea apelor interzise.</i>	
Capitolul 24	311
Africa își deschide porțile <i>Șaisprezece țări africane vin în Kenya la un seminar despre CNN.</i>	
Capitolul 25	319
Intransigență indiană și alte obstacole <i>Pakistanul dorește CNN-ul și India este hotărâtă să nu-l lase să pătrundă.</i>	
Capitolul 26	327
Ted azvirle lațul – și este prins în el <i>TimeWarner și consiliul director îl blochează pe Ted, limitîndu-i bugetul pentru noile proiecte. El își petrece mai mult timp în Montana.</i>	
Capitolul 27	345
CNN înlocuiește tam-tamul din Africa <i>Un traseu african și opoziția francezilor.</i>	
Capitolul 28	356
PanAmSat și Rene Anselmo <i>Anselmo și cu mine sapăm un tunel în muntele Intelsat, din cele două capete, avînd același scop: să spulberăm monopolul.</i>	

Capitolul 29	380
<i>Legătura vitală a CNN: Africa și solicitarea de sateliți din Uniunea Sovietică vin în ajutor</i>	
<i>O vizită într-o insulă fără copaci din mijlocul Atlanticului și găsierea unei noi căi pentru ca semnalul CNN să ajungă în Africa.</i>	
Capitolul 30	390
<i>Complicații și Piața Tien An Men</i>	
<i>Progresul țărilor în curs de dezvoltare și cu „ochiul” pe Piața Tien An Men.</i>	
Capitolul 31	400
<i>Șeici și sateliți</i>	
<i>Încerc să fiu un agent de călătorii în Irak și cea mai stupidă greșeală a vieții mele.</i>	
Capitolul 32	411
<i>O nouă vizită în Golf și întâlnirea cu un vizionar al sateliților</i>	
<i>Majoritatea liderilor din Orientul Mijlociu vor CNN pentru uz personal, nu pentru popoarele lor. Accesul la informații alimentează terorismul fundamentalist împotriva oricărei influențe occidentale. O vizită la Sir Arthur C. Clarke, în Sri Lanka.</i>	
Capitolul 33	426
<i>Razboiul din Golf aduce CNN în lumina reflectoarelor</i>	
<i>Un apel telefonic de la Saddam și întreaga lume urmărește istorica transmisie a CNN cu Furtuna în Deșert.</i>	
Capitolul 34	442
<i>Sarabanda conducerii și alți pași de dans</i>	
<i>Noua conducere conservatoare în conflict cu viziunile noastre.</i>	
Capitolul 35	454
<i>Parteneriate riscante și aventuri în Rusia și în Europa de Est</i>	
<i>Terminarea proiectului CNN și mai departe în Europa de Est și în Rusia, pentru a încheia parteneriate. Negocieri plicticoase, nesfârșite, în timpul unei ierni mohorite la Moscova.</i>	
Capitolul 36	464
<i>Semnale amestecate și șanse ratate</i>	
<i>Tulburări manageriale la TBS imi sabotează proiectul pentru Rusia.</i>	
Capitolul 37	478
<i>Ceh-mat și alte mutări de șah</i>	
<i>O nouă echipă care contribuie la înființarea de stații TV în Republica Cehă se confruntă cu avocați alunecoși.</i>	

Capitolul 38	488
<i>Ruleta rusească</i>	
<i>Decese misterioase la St. Petersburg subminează sprijinul TBS pentru parteneriatul cu rușii.</i>	
Capitolul 39	502
<i>Decizii directoriale și alte infracțiuni</i>	
<i>Nu sint concediat pentru incompetența, ci de către incompetența.</i>	
Capitolul 40	509
<i>Proiect: Prăbușirea</i>	
<i>Haosul, deruta și ambițiile domnesc la TBS și sfârșitul strădaniilor unui pionier.</i>	
Epilog	520
Lista de abrevieri	531

Prolog

Ianuarie 2004

Locuiam în Moscova din octombrie 1991. Închiriasem un apartament de la Henry Iușkiavicius, un reprezentant al guvernului în televiziunea sovietică de atunci, prieten cu Ted Turner, magnatul televiziunii americane. Lucram pentru Ted din 1971 pentru crearea TBS. Acum Ted voia să înființez pe tot globul companii mixte de televiziune cu același succes pe care-l obținusem ducind CNN în practic toate țările lumii.

Înainte de a pleca în Rusia, fiica mea cea mai mică, Andrea, și soțul ei mă întrebaseră în glumă dacă sint agent CIA, pentru că în perioada aceea călătoream de 10 ani în toată lumea. Am ris și le-am spus: „Duc CNN-ul în întreaga lume.“ Nu m-au crezut. Știau desigur că lucram pentru Ted Turner de peste două decenii, dar credeau că mai fac și altceva. Am negat. Ei au zîmbit. „Promiți că ne lași într-un plic adevărata poveste?“ au întrebat ei rizînd. În timpul acelei urite ierni moscovite mi-au lipsit mai mult ca oricînd fiica și nepoțica mea, Julia, cu veselia și entuziasmul ei. Îmi doream tare mult s-o aud pe Julia spunînd: „Mi-e dor de tine, bunicule“.

Deseori mă gîndeam la satelit în termeni „spirituali“: un mod prin care Dumnezeu îi arată speciei lui preferate cum să supraviețuiască. Facem fapte rele – distrugem mediul și suprapopulăm planeta, ajungînd astfel să ne luptăm pentru resursele tot mai puține. Un bărbat din Sri Lanka a încercat să ne arate ce să facem. Arthur C. Clarke, om de știință și scriitor britanic, a scris despre sateliți și despre „satul global“ pe care ei îl creează – un subiect pe care-l discutasem cu el în Sri Lanka cu cîțiva ani în urma.

Am o încredere nestrămutată în sateliți și în puterea fertilă a comunicării de a stimula înțelegerea între oameni și de a construi comunități umane. Credința aceasta este susținută de talentele mele unice. Sint în stare să mă pun în pielea oamenilor cu care am de-a

face. Acesta este talentul meu real. Pot să-mi imaginez și să mă identific cu sentimentele altora în situații diferite de a mea. Am, de asemenea, imaginație, curaj și perseverență pentru a învinge nenumărate obstacole și asta e clar pentru ceilalți în tot ce spun și în tot ce fac. Am fost pe teren, în avioane și aeroporturi, departe de familie lungi perioade de timp, pentru a construi o comunitate globală a înțelegerii reciproce, o familie globală. Cred că de aceea am putut comunica cu oamenii din țările în curs din dezvoltare și din coloși economici precum Japonia. Am reușit datorită capacității de înțelegere și energiei mele și pentru asta sînt recunoscător.

Eforturile mele de a extinde CNN au fost răsplătite aproape peste tot unde am călătorit între 1984 și 1992. După 1984, am zburat dintr-un continent într-altul, pregătind captarea semnalului de 24 de ore al CNN dintr-un miracol mecanic numit satelit, ce se învîrtește într-o perfectă sincronizare cu Pămîntul, ca și cum ar fi înțuit în loc la 22 300 de mile deasupra casei noastre planetare.

Cu toate acestea, nu reușeam să pun bazele unui parteneriat cu Canalul 6 din Moscova, cunoscut ca TV-6. Consiliul său de administrație, condus de Eduard Sagaliev, nu ajungea la un acord cu echipa noastră de negociatori. TV-6 voia milioane de dolari și filmoteca noastră, dar noi voiam drept de veto din cauza lipsei sale de experiență în conducerea unui post de televiziune comercială. Asta i-a deranjat. Discuțiile mergeau prost. Trăiam în lumi diferite și nu aveam încredere unii în ceilalți. Încrederea făcuse posibile celelalte înțelegeri încheiate de CNN pe care le negociasem pe tot globul în ultimii 10 ani.

Nu m-am simțit niciodată atât de bătrîn ca în timpul acelor negocieri. Aveam 66 de ani și eram în cea mai palpitantă perioadă a carierei mele în televiziune. Nu mă gîndeam să mă pensionezez, deși majoritatea contemporanilor mei se retrăseseră în vreun paradis insular sau drept răsplată în rai sau în alt loc unde îi trimitea credința lor.

Mă gîndeam deseori ce este imoral în noi. Singura parte a existenței noastre care rămîne pe pămînt (din cîte știm noi) este ceea ce am gîndit, care, chiar și cînd nu mai are o formă fizică, poate dăinui

mii de ani. Gîndiți-vă la Darwin, Einstein, Christos, Moise și, da, la Arthur C. Clarke și la visul lui despre sateliți.

Mă gîndeam tot la asta, cînd șoferul meu, Serghei, mă aștepta în mașină într-o dimineață geroasă de duminică din ianuarie. Mașina nu era una vest-europeană scumpă ca multe dintre cele ce aparțineau directorilor unor corporații bogate care făceau afaceri în Rusia. Era o mașină rusească obișnuită și în fiecare an modelul era același ca în anul precedent.

I-am spus lui Serghei să mă ducă la redacția de știri CNN care se afla peste riul Moscova. Redacția avea un telefon special prin satelit. În timpul săptămînii, dacă negocierile o permiteau, Serghei ne ducea acolo pe mine și pe cei care mă ajutau pentru a suna alte birouri Turner și familiile noastre.

Și Serghei mergea cu plăcere la redacția CNN, pentru că de multe ori bucătarul de acolo îi dădea o supă caldă și alte mîncăruri gustoase. Putea, de asemenea, să-și bage nasul în frigiderul de dimensiuni uriașe. Uneori, mîncam și eu o supă caldă, ca să nu fiu nevoit să-mi gătesc ceva în seara aceea. În bucătărie era unul dintre telefoanele prin satelit. Dacă nu era o oră prea tîrzie sau în weekend, cînd majoritatea birourilor erau libere, noi sunam de la telefonul din bucătărie.

Redacția CNN ocupa etajele superioare ale unui bloc de lo-cuințe. Fuseseră închiriate două apartamente și pereții dintre ele fuseseră dărîmați, pentru a se instala birourile, redacțiile și zonele de depozitare a benzilor video.

În timpul șederii mele la Moscova, redactor-șef era Steve Hurst. Îmi plăceau și el, și soția lui, Claire Shipman, reporter CNN. Amîndoi realizau reportaje în Moscova și în toată Rusia. Steve înțelegea foarte bine problemele pe care le aveam în încheierea unui acord cu TV-6 și de aceea ne permitea să folosim telefonul prin satelit ori de cîte ori aveam nevoie să sunăm la Atlanta, Los Angeles, New York sau Londra. Ne străduiam să nu venim în acel mic birou de apartament înaintea transmisiei zilnice de știri la Atlanta.

Reporterii CNN au folosit telefoanele prin satelit în Irak, în 1991, în timpul Războiului din Golf, oferind CNN-ului un avantaj

net față de transmisiile altor rețele de televiziune. Era un serviciu scump, care costa 120 000 de dolari pe an. Vocea reporterului este preluată, ca într-un sistem video, de satelit și apoi transmisă în acea parte a lumii cu care s-a conectat cel care a format numărul de telefon respectiv. Telefonul redacției din Moscova era integrat în sistemul telefonic din Atlanta și, când eu telefonam acasă, formam aceleași numere pe care le-aș fi format dacă m-aș fi aflat în biroul meu din Atlanta. Tehnologia noastră progresa atât de rapid, încît uneori mi-era și teamă să mă gîndesc la perspective.

La ora 11, în dimineața aceea, în Statele Unite era prea devreme (ora 3 noaptea) ca să sun acasă. Uneori, Serghei mă aducea la redacție la începutul serii, ca să vorbesc cu soția mea, Lilian, care înțelege firea mea tumultuoasă, respectul meu pentru etica muncii și nevoia mea de a mă strădui permanent să ating un țel. Am renunțat de mult să încerc să înțeleg de ce sînt așa cum sînt, dar cred că multe aspecte ale personalității mele s-au format în timpul Marii Crize, când eram foarte tînar.

Le telefonam celor trei copii ai mei – Andrea locuia în Atlanta, Susan și Steven, în Boston – și vorbeam cu cei cinci nepoți. Apoi îmi răsfoiam agenda și mai sunam diverse alte persoane. Unele numere erau de atîta timp în agendă, încît nici nu-mi mai aminteam oamenii cu care vorbeam, dar simțeam nevoia să aud voci familiare și sunetele limbii engleze.

Mă întorceam apoi în apartamentul meu mohorit de la etajul al treilea al unui bloc de locuințe aparținînd statului. Aceste blocuri înalte, de beton, dădeau Moscovei o înfățișare militarească, amintindu-mi de jurnalele cinematografice în care șiruri după șiruri de soldați comuniști pașeau semet, umăr la umăr, în Piața Roșie, de sîrbători. Deși blocul în care locuiam găzduise oficiali ai Partidului Comunist și familiile lor, între care Nikita Hrușciiov, nazdrăvanul conducător al fostei Uniuni Sovietice, avea același miros de beton mucegăit și de praf ca și celelalte blocuri. Fațada putea la fel de bine să fie și spatele blocului, intrucît nu avea nici un ornament, o intrare atrăgătoare sau un hol de intrare. Aceste blocuri erau ca niște mușuroaie de furnici – cenușii, utilitare, identice. În timpul

zilei, ieșeau din ele șiruri de furnici pe două picioare, îmbrăcate în gri sau negru. Ele se alăturau mulțimilor care circulau într-o Moscova fără culoare, plină de funingine, un oraș întunecat și sumbru care-și ascundea frumusețea sub pămînt – în rețeaua de metrou, unde candelabre și statui somptuoase întîmpinau pasagerii în fiecare stație, ca și în sălile de concerte simfonice și de balet. În imensele parcuri publice, nici măcar primăvara și vara nu erau culori mai vesele, pentru că o perdea de ceață și fum acoperea soarele.

Cînd am băgat cheia în broască și am intrat în apartament, repede, ca să opresc alarma, mi-am amintit că de cîteva ori procedasem incorect și sunase poliția. În mai puțin de 15 minute, doi polițiști apăruseră la ușa mea ca să-mi cerceteze pașaportul. Unul dintre copoi era prietenos, celălalt foarte protocolar. Oare în toată lumea polițiștii umblă în perechi de „copoi bun-copoi rău“? N-am văzut niciodată aceiași doi polițiști.

Odată mi s-a spart apartamentul. Întorcîndu-mă după cîteva săptămîni petrecute acasă, în Atlanta, am observat că lucrurile erau împrăștiate și că lipseau perdelele de la fereastra dormitorului. Fereastra era larg deschisă și, cînd m-am uitat afară, am văzut că perdelele fuseseră legate pentru a permite cuiva să coboare pe trotuarul de dedesubt. De la apartamentul de la etajul al treilea, spărgătorul fusese nevoit să sara de la ultimii patru metri și ceva. Mai era deschisă o fereastră de la un balcon de la fațada clădirii și am bănuit că pe acolo pătrunsese hoțul. Argintaria și vesela scumpă din bufetul din sufragerie nu fuseseră atinse. Totul era la locul lui, în afară de biblioteca din cameră în care erau încastrate un televizor și o canapea. Cîteva cărți stăteau deschise pe masa joasă, mare, patrată, din lemn masiv. Cărțile scoase din raft erau în engleză. Și majoritatea, de poezie.

Era clar că „spărgătorul-pisică“ era un tînar interesat să citească poezie în engleză. Trebuie să fi fost foarte tînar ca să poată coborî pe o frînghie făcută din perdele și să sară de la distanța aceea pe pămînt. Am rasuflat ușurat pentru că nu părea să fi furat nimic și am fost chiar încîntat că spărgătorul meu iubitor de poezie n-a fost prins. Aș fi vrut să-l cunosc. Aș fi fost fericit să-i împrumut cărți și

am fi putut discuta despre ele. Era clar că declanșase alarma când deschisese ferestrele și că sosirea poliției îl silise să alerge în dormitor și să folosească perdelele ca să fugă.

În acea duminică de ianuarie, mi-am încropit o masă de prînz și m-am pregătit pentru o după-amiază și o seară de lectură. Era singura mea activitate cînd nu lucram. Citeam și iar citeam, pentru că nu prindeam CNN-ul pe televizorul din apartamentul meu. Mă și gîndeam foarte mult. Mă gîndeam la ciudatul curs pe care-l luase viața mea, ajungînd să muncesc, la vîrsta de 44 de ani, pentru Ted Turner – omul căruia îi plăcea să se joace la margine de prăpastie.

Am început această carte în 1996 și planuiam să mă retrag de la Turner Broadcasting System la sfîrșitul anului. În perioada aceea, TBS și TimeWarner încercau să obțină de la Federal Trade Commission (Comisia Federală de Comerț) aprobarea pentru ca TimeWarner să achiziționeze TBS, creînd astfel cel mai mare concern media din lume. Existau mulți oameni în guvernul Statelor Unite și în industria comunicațiilor care nu doreau să se întîmple acest lucru. Dar în octombrie 1996, TimeWarner a înghițit TBS, activa companie care obținuse cu atîta abilitate celebritatea. Dar putea ea oare să-l îngurteze și pe întemeietorul și conducătorul TBS, bombasticul și ireverențiosul Robert Edward Turner III?

În 1984, cînd am navigat în ape necartografiate începînd odiseea mea de 10 ani pentru implantarea globală a CNN, aveam sprijinul total al lui Ted Turner. Nimeni altcineva nu putea interveni în această linie directă de comandă. Din păcate, această linie directă dintre Ted și mine, ce a contribuit la crearea TBS și a CNN International, s-a tot extins pînă cînd nici unul dintre noi nu l-a mai putut aborda pe celălalt. Dar, înainte de a se întîmpla asta, relația și încrederea dintre noi, împreună cu multe evenimente ce implicau riscuri, au schimbat cursul companiei și viața mea. Și, într-adevăr, noi am schimbat lumea.

CAPITOLUL 1

Drumul spre Atlanta

Asumă-ți o sarcină dificilă; îți va face bine. Dacă nu încerci ceva mai presus de ceea ce stapînești deja, nu vei evolua niciodată.

Ronald Osborn

Pe 7 ianuarie 1968, mi-am luat rămas bun la Boston, de la soția mea Lilian și de la cei trei copii ai noștri și am plecat spre sud, la Atlanta, într-un Chevrolet bleu decapotabil. Aveam 40 de ani și eram convins că atinsesem punctul culminant al carierei mele în televiziune și că acum intrasem pe o pantă descendentă. În timp ce parcurgeam cei 1 800 de kilometri de la Boston la Atlanta, mă gîndeam la viitorul meu cu un nou patron – Pacific and Southern Broadcasting. Eram angajat ca director de post la WQXI-TV, Canalul 11, recent achiziționat de ei, cu sediul într-un oraș care nu mai atrăsese atenția națiunii de cînd generalul Sherman îl arsese pînă în temelii în timpul Războiului Civil.

Cînd am ajuns la marginea Atlanticului, am avut parte de o primire rece, neplăcută. Un viscol puternic se abătuse asupra orașului. Experiența mea de șofer în Boston m-a ajutat să rulez fără frică printre șoferii din Atlanta, care intră în panică imediat ce străzile îngheață.

Trecuse de ora opt cînd urcam dealul spre postul de televiziune, dar nu mi-am dat seama cît de aproape era clădirea de capătul drumului. Am frinat brusc, am patinat prin fața scării de la intrare

și pe alea ce ducea la parcare. Din fericire, mașina s-a oprit în vârful terasamentului. În acel moment, m-am întrebat: Ce naiba caut eu la Atlanta?

Lucrasem din 1950 ca producător/regizor de televiziune – mai întâi la WBZ-TV din Boston, deținut de Westinghouse, o companie foarte conservatoare. Ca majoritatea posturilor de televiziune din acei ani, se baza pe un semnal puternic, ca și pe cele mai importante rețele, pentru a ajunge la publicul său. Din cînd în cînd, pentru a satisface solicitările de licență sau agențiile de publicitate interesate în piața locală, făcea efortul de a produce programe locale. Eu eram producătorul partidelor de baseball dintre Red Sox și Braves, o treabă care am descoperit că era de rutină, lipsită de imaginație. Mie mi-ar fi plăcut să vin cu idei originale și cu programe noi. Uneori, dorința mea de inovare îi deranja pe patronii mei. Dar noul public de televiziune și clienții din industria publicității ai postului cereau idei noi și de aceea am fost tolerat, deși eram tratat ca „țienit“ de către conducerea conservatoare. (Excepția majoră a acestui conservatorism în cariera mea de 49 de ani a fost Ted Turner.) De exemplu, pentru că în Boston erau multe activități civice, WBZ s-a decis să atribuie fiecărui producător un proiect de emisiuni de interes public diferit, în fiecare lună. Eu am primit proiectul „Lege și ordine“ și, asemenea colegilor mei, mi s-a cerut să propun programe și anunțuri de interes public pe această temă într-o anumită lună. La o întrunire ținută în sala de ședințe cu conducerea postului, mi-am prezentat planurile pentru programe speciale și pauze între programe și, tocmai cînd terminam, ușa s-a dat de perete și cinci ofițeri de poliție masivi au anunțat: „Conducerea acestui post este arestată!“ Toți directorii au fost puși în cătușe și minăți prin clădire prin fața angajaților uluiți, pînă la mașinile de patrulare care așteptau. Directorii nedumeriți se priveau unii pe alții ca și cum ar fi spus: „E o glumă sau e de-a adevăratelea?“

La secția de poliție, fiecare „inculpat“ a fost înregistrat, i s-au luat amprente, a fost fotografiat și bagat într-o celulă. Voiam ca ei să guste, chiar și pentru un moment, pierderea libertății, ca să-și poată imagina cum ar fi să traiești într-o țară cu regim totalitar. Din

rapoartele personale pe care le-am primit mai tîrziu, reieșea că am reușit, deși cîțiva dintre directorii „arestați“ n-au apreciat ideea mea.

Comportamentul meu creativ „pozitiv-agresiv“ a debutat, de fapt, pe 6 august 1927, după ce mama a încercat tot se putea, în afară de avort, să împiedice nașterea mea. Doar acest fapt este cu siguranță o dovadă a perseverenței mele feroce. Mama mi-a povestit deseori despre asta, deși întotdeauna spune cît de mult se înșelase și ce mîndră era de mine. Cei doi frați ai mei, amîndoi decedați – unul cu opt ani mai mic decît mine, celălalt cu 12 ani mai mic – și tatăl nostru, patronul unei măcelării kusher (eram evrei ortodocși – eu am devenit evreu reformat mai tîrziu), întregeau familia noastră.

Am avut prima slujbă la 10 ani, cînd vindeam ziare la un semafor, în ceea ce era atunci ghetoul evreiesc din Dorchester, Massachusetts. Peste doi ani, m-am avansat singur în postul de vînzător de răcoitoare într-o băcanie locală. A fost o slujbă extraordinară, pentru că acolo am cunoscut-o pe Lilian, care avea atunci 11 ani. Mi s-a părut drăguță și de aceea i-am pus mai multă ciocolată pe cornetele cu înghețată. E uluitor că în ciuda ambiției mele, a nesfîrșitelor ore de muncă, a celor 10 ani de călătorii pe tot globul și a lunilor de absență de acasă, această mamă iubitoare și soție înțelegătoare a rămas lîngă mine. Sintem încă împreună, după 56 de ani de căsătorie (2005).

La vîrsta de 12 ani, am învățat o lecție importantă despre perseverență și atașament față de scopul propus. A fost o lecție de care ar fi putut beneficia mulți oameni talentați cu care am lucrat și care nu au reușit să înțeleagă consecințele deciziei lor de a demisiona pentru că au fost prost tratați, în mod real sau imaginar, de patronul lor. M-am înscris într-un club de cicliști și am avut deseori un rol fruntaș. Cînd am fost aleși să participăm la o paradă a orașului, șeful nostru adult nu m-a ales pe mine să conduc evenimentul. Și am plecat. Nu voiam să plec, dar pe atunci credeam că așa trebuia să procedez. Mă simțeam jignit.

Aș fi vrut să particip la paradă, dar n-am întors acasă cu coada între picioare și n-am uitat niciodată. De atunci, n-am mai lasat niciodată sentimentele să-mi dicteze o acțiune care ar dauna carierei alese de mine. Pe parcursul anilor, chiar și atunci când am avut multe „motive” să renunț la o slujbă, am învățat să trec peste înjurări și să am în vedere doar țintele mele.

În 1944, anul în care am absolvit liceul, la noi în țară cele mai multe posturi libere erau în armată sau în servicii legate de industrie. Când am împlinit 17 ani, aveam vârsta admisă pentru forțele navale. Dar nu-mi plăcea ideea de a mă afla pe un vas care se scufundă. Nu știam să înot. Ca să te înrolezi în armată, înainte de recrutare, trebuia să ai 18 ani. Singura excepție era înscrierea într-un program de instruire pentru militari în rezervă. M-am înscris și armata m-a trimis la Rutgers University să studiez fizica – materia la care stăteam cel mai prost.

În cele din urmă, am împlinit 18 ani și am fost trimis la Camp Croft, Carolina de Sud, pentru 17 săptămâni de instrucție de bază. A fost primul meu contact cu disciplina, dar în mod surprinzător n-am avut probleme să mă adaptez la viața din armată. Războiul din Europa s-a terminat în timpul perioadei mele de instrucție și, după ce s-au scurs cele 17 săptămâni, am plecat într-o după-amiază de duminică să mă plimb în centrul orașului Spartanburg. Ploua foarte tare în timp ce mergeam singur pe Strada Principală. Din cauza ploii, nu era nimeni pe stradă. M-am uitat peste drum și am văzut un polițist care ținea un bărbat de dosul hainei și îl trăgea să meargă cu el. Apoi am văzut un alt bărbat venind în spatele polițistului și începând să-l lovească în cap cu o bită.

Am traversat în fugă ca să-l ajut pe polițist. În momentul când am pus piciorul pe bordură, polițistul s-a răsucit, și-a scos pistolul și a început să tragă în toate direcțiile. M-am repezit pe trotuar. După cum s-a dovedit ulterior, am fost singurul martor la atacarea ofiterului de poliție. Incidentul s-a produs într-o perioadă în care ziarul local era implicat într-o campanie care acuza poliția de brutalitate.

Primarul, șeful poliției și membrii consiliului orașenesc nu știau cum să mă mai protejeze. Mi-au aranjat să stau la un hotel local.

Între timp, unitatea mea a fost trimisă în Pacific. Războiul cu Japonia continua. Autoritățile orașului m-au dus la restaurant și au aranjat cu armata să rămân în Carolina de Sud pînă ce urma să înceapă procesul.

Dar procesul s-a tot amînat și, în cele din urmă, au trebuit să-mi ia declarația de martor. Acum armata nu mai știa cum să procedeze cu mine. Unitatea mea era peste ocean, așa că m-au trimis la un post din New Jersey unde urma să fiu unul dintre cei 40 de gardieni care aveau misiunea de a duce 1 200 de prizonieri de război germani în Franța, pe un vas, pentru a contribui la reconstrucția postbelică. Vasul cu încărcătura sa umană, a acostat la Le Havre, în Franța, și noi ne-am escortat prizonierii pînă la camioanele care îi așteptau.

M-am pomenit în același camion cu locotenentul care ne conducea.

Pe drum, șoferul nostru german a oprit și a început să turuie în germană. Am înțeles în mare ce spunea și i-am spus locotenentului. El mi-a spus ce să-i transmit șoferului, ceea ce am făcut în idiș – o combinație de mai multe limbi, dar în principal germană. Șoferul părea să înțeleagă și locotenentul a fost atît de mulțumit, încît cînd am ajuns la Namur, în Belgia, unde era o unitate de rezerviști, m-a reclasificat din marinăr de armament greu (mitralior) în translator de germană.

Asta m-a îngrijorat. Mi-l imaginam pe generalul Mark Clark al Diviziei 42 folosind idișul meu la o întrunire importantă. Am cerut să fiu transferat și reclasificat în Serviciile Speciale, care se ocupau de distracția soldaților. Acest strălucit raționament izvora din trecutul meu de plasator într-un cinematograful pe cînd aveam 16 ani.

În curînd, mă aflam într-un tren cu destinația Viena, Austria, pentru a intra în Serviciile Speciale pentru Divizia 42 și am fost repartizat la Salzburg împreună cu un alt soldat. Aveam două misiuni: să audiem talente locale pentru cluburile de noapte ale armatei americane și să ajutăm unitățile care vizitau zona să distreze trupele.

Era o chestie tare să fii într-o armată de ocupație. Locuiam în hotelul Pitter, cel mai mare hotel din Salzburg, și aveam mașină cu șofer. Aveam un asistent austriac, care, împreună cu soția lui, mă